

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА
АУДИТУ**

КАФЕДРА ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**до проведення практичних занять з навчальної дисципліни
«Облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності»
для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
денної та заочної форми навчання**

КИЇВ 2021

Методичні рекомендації до проведення практичних занять навчальної дисципліни «Облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності» для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної та заочної форми навчання/ Розробник: д.е.н., доцент Зоріна О.А. – Київ: НАСОА, 2021. - 51 с.

Рецензенти:

Нестеренко О.О. – доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри фінансів та обліку Харківського державного університету харчування та торгівлі.

Пантелеєв В.П. – доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку та оподаткування Національної академії статистики, обліку та аудиту.

Методичні рекомендації підготовлено відповідно до програми дисципліни «Облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності».

Рекомендовано до електронного друку.

Затверджено на засіданні кафедри
обліку та оподаткування
Протокол № __ від 20.05.2021 р.

Розглянуто на Вченій раді
обліково – статистичного факультету
Протокол № __ від 26.05.2021 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	6
Змістовий модуль I «Загальні засади зовнішньоекономічної діяльності»	6
Тема 1. Загальна характеристика ЗЕД в Україні	6
Тема 2. Порядок укладання зовнішньоекономічного (договору) контракту	14
Тема 3. Облік валютних операцій	23
Тема 4. Облік розрахункових операцій	45
Тема 5. Загальні засади експортно-імпоротної діяльності	58
Змістовий модуль II «Облік основних операцій зовнішньоекономічної діяльності»	61
Тема 6. Облік імпортних операцій	61
Тема 7. Облік експортних операцій	80
Тема 8. Облік лізингових операцій	96
Тема 9. Облік операцій з давальницькою сировиною	102
2. ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ	118
3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	120

ВСТУП

Зовнішньоекономічна діяльність – це діяльність суб'єктів господарської діяльності України і іноземних суб'єктів господарської діяльності, побудована на взаємовідносинах між ними, як на території України, так і за її межами.

Ефективність економіки будь-якої країни світу неможлива без здійснення інтеграційних процесів та розвитку економічних зв'язків з іншими країнами. У контексті світових глобалізаційних змін, зовнішньоекономічна діяльність окремих підприємств може допомогти національній економіці пристосуватися до нових економічних умов, оскільки ЗЕД є одним із рушійних чинників, що впливає на рівень економічного розвитку країни та світового прогресу взагалі. Активізація міжнародних зв'язків сприяє економічному зростанню країн, підтримці та укріпленню взаємовідносин, зниженню міжнародної напруги та утворенню системи зовнішньоекономічної безпеки. Поряд із цим належний рівень зовнішньої торгівлі є важливою умовою оздоровлення національної економіки, важливим атрибутом збалансованого функціонування підприємств. Тому дослідження проблем та перспектив ЗЕД підприємств є особливо актуальним у сучасних умовах.

У сучасних умовах господарювання практично всі підприємства здійснюють зовнішньоекономічну діяльність. Ці різноманітні за складом операції бухгалтерська служба повинна відобразити в бухгалтерському й податковому обліку.

Завданням навчальної дисципліни «Облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності» є вивчення методів і технологій обліку найпоширеніших фінансових та господарських операцій у сфері зовнішньоекономічних відносин суб'єктів господарювання України з іноземними контрагентами; набуття умінь документального забезпечення та відображення зовнішньоекономічних операцій у системі рахунків бухгалтерського обліку.

Метою вивчення дисципліни є отримання знань та практичних навичок щодо специфіки відображення зовнішньоекономічних операцій у бухгалтерському обліку і фінансовій звітності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:
знати:

1. роль, задачі та особливості відображення в бухгалтерському обліку зовнішньоекономічної діяльності українських підприємств;

2. особливості організації облікової роботи на підприємствах-суб'єктах ЗЕД;

3. контракти у сфері ЗЕД. Основні статті контрактів. Базисні умови постачань «Інкотермс – 2020»;

4. порядок відображення в бухгалтерському обліку операцій з реалізації та і купівлі валюти на Міжбанківському валютному ринку України (МВРУ);

5. форми розрахунків, що використовуються в міжнародній торгівлі, та специфіка їхнього відображення в бухгалтерському обліку суб'єкта господарської діяльності України;

6. принципи відображення в обліку експортних операцій;

7. порядок обліку імпорتنих операцій;

8. принципи розрахунку мита, митного збору, акцизного податку, податку на додану вартість при ввозі товарів на митну територію України та вивозі за межі України, відображення їх нарахування та сплати в обліку підприємства-суб'єкта ЗЕД;

9. особливості проведення і відображення в обліку бартерних і давальницьких операцій у ЗЕД;

10. облік і оподаткування лізингових операцій при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

вміти:

1. використовувати основні законодавчі та нормативні акти, які регламентують порядок ведення бухгалтерського та податкового обліку зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві;

2. відображати в бухгалтерському та податковому обліку операції з реалізації та і купівлі валюти на Міжбанківському валютному ринку України (МВРУ);

3. здійснювати відображення в обліку експортних та імпорتنих операцій;

4. здійснювати розрахунки мита, митного збору, акцизного податку, податку на додану вартість при ввозі товарів на митну територію України та вивозі за межі України; відображати їх нарахування та сплату в обліку підприємства-суб'єкта ЗЕД;

5. відображати в обліку здійснення бартерних і давальницьких операцій у ЗЕД;

6. здійснювати облік і оподаткування лізингових операцій при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I «Загальні засади зовнішньоекономічної діяльності».

ТЕМА 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗЕД В УКРАЇНІ

Питання, що вивчаються у темі:

1. Основні принципи зовнішньоекономічної діяльності/
2. Види зовнішньоекономічних операцій/
3. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні/

Мета заняття – ознайомитись з основними принципами здійснення зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Практична частина

Завдання 1

Знайти відповідне визначення для кожного наведеного терміну

Термін	Визначення
(1) Представництво іноземного суб'єкта господарської діяльності	(А) Фізичні особи (громадяни України, іноземні громадяни, особи без громадянства), що постійно проживають на території України, в тому числі й ті, що тимчасово перебувають за кордоном.
(2) Іноземні суб'єкти господарської діяльності	(Б) Юридичні особи, суб'єкти підприємницької діяльності, що не мають статусу юридичної особи (філії, представництва тощо) з місцем розташування за межами України, що створені і діють відповідно до законодавства іноземної держави.
(3) Резидент	(В) Суб'єкти господарської діяльності, що мають постійне місце розташування або постійне місце проживання за межами України.

(4) Нерезидент	(Г) Установа або особа, яка представляє інтереси іноземного суб'єкта господарської діяльності в Україні і має на це належним чином оформлені відповідні повноваження.
-----------------------	--

Завдання 2

Знайти відповідне визначення для кожного наведеного терміну

Термін	Визначення
(1) Торгівля	(А) Велике поширення в міжнародному бізнесі належить посередницьким, банківським, біржовим послугам, страхуванню, туризму, міжнародним перевезенням вантажів. Швидко зростає обсяг послуг, які надають комп'ютерні мережі, що існують в розвинених країнах світу.
(2) Спільне підприємництво	(Б) Наукове, технічне й економічне співробітництво.
(3) Надання послуг	(В) За допомогою цієї форми здійснюється купівля-продаж товарів широкого споживання, устаткування, відбувається товарний обмін (бартер) продукцією, здійснюється купівля-продаж продукції інтелектуальної праці, ліцензій і «ноу-хау», інжинірингової продукції.
(4) Співробітництво	(Г) Дана форма зовнішньоекономічних зв'язків реалізується у вигляді інвестиційних проектів у всіх сферах промисловості, науки, освіти, медицини, кредитно-фінансової сфери.

Завдання 3

Знайти відповідне визначення для кожного наведеного терміну

Термін	Визначення
(1) Експорт	(А) Продаж раніше імпортованого без доробки товару за кордон.
(2) Реімпорт	(Б) Придбання в іноземного контрагента товару із ввезенням його з-за кордону.

(3) Непрямий експорт або імпорт	(В) Придбання раніше експортованого без доробки товару із ввезенням з-за кордону.
(4) Прямий експорт та імпорт	(Г) Постачання товарів чи послуг самими виробниками безпосередньо іноземним споживачам, або придбання в них відповідних товарів чи послуг.
(5) Реекспорт	(Д) Продаж іноземному контрагенту товару з вивезенням його за кордон.
(6) Імпорт	(Ж) Купівля чи продаж товарів через торгових посередників.

Завдання 4

Знайти відповідне визначення для кожного наведеного терміну

Термін	Визначення
(1) Комітент	(А) Посередник, який сприяє здійсненню різних угод та працює не на постійній основі, а відповідно до окремих доручень, спеціалізується на продажі, купівлі одного виду товару, біржового або аукціонного.
(2) Комісіонер	(Б) Постачальники, що постачають товар на склади посередників
(3) Агент	(В). Власник товару.
(4) Брокер	(Г) Посередники, що реалізують товар зі складів і переказують кошти постачальникам
(5) Консигнанти	(Д) Збутовий торговий посередник (юридична особа), який укладає з принципалом агентську угоду на право продажу продукції на певній території протягом узгодженого терміну.
(6) Консигнатори	(Е) Не купує товар, але виступає для покупця стороною договору.

Завдання 5

Знайти відповідне відношення операцій до класифікаційної ознаки

Класифікаційна ознака	Визначення виду операції
------------------------------	---------------------------------

(1) За напрямками торгівлі	(А) Зустрічні закупівлі, бартер, переробка давальницької сировини та інші.
(2) За групами товарів	(Б) <i>Фінансові</i> - кредитування, страхування, здійснення платежів. <i>Виробничі</i> - лізинг, кооперація, спільне підприємство. <i>Інвестиційні</i> .
(3) За ступенем готовності товару до продажу	(В) Купівля-продаж ліцензій, «ноу-хау», факторинг, франчайзинг, консалтинг, інжиніринг, реінжиніринг, інформаційний обмін, туризм, послуги зв'язку, транспортне обслуговування.
(4) Товарообмін а торгівля	(Г) Купівля-продаж машин та устаткувань, сировинних та інших.
(5) Торгівля науково-технічними досягненнями та надання послуг	(Д) Постачання готової продукції, вузлів і деталей для зборки, комплектного устаткування тощо.
(6) Торгово-посередницька діяльність	(Е) Аукціон, міжнародні торги, біржова торгівля.
(7) Інша торгівля	(Ж) Консигнаційні, комісійні, агентські, брокерські.
(8) За структурними ознаками	(З) Експортні, імпортні, реекспортні, реімпортні, транзитні.

ТЕМА 2. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОГО (ДОГОВОРУ) КОНТРАКТУ

Питання, вивчаються в темі:

1. Підготовка до укладання зовнішньоекономічного контракту.
2. Структура зовнішньоекономічного договору (контракту).
3. Види зовнішньоекономічних контрактів.
4. Особливості умов зовнішньоекономічного договору (контракту).
5. Відображення в обліку зобов'язань за зовнішньоекономічними контрактами.

Мета заняття – ознайомитись етапами укладання зовнішньоекономічних контрактів, їх видами та структурою.

Розглянути особливості умов зовнішньоекономічного договору (контракту).

Практична частина

Завдання 1

Українське підприємство ПАТ «Зорі» планує укласти угоду з німецькою фірмою на імпорт холодильних камер. У зв'язку з цим необхідно провести аналіз різних умов транспортування для укладання договору і обрати найбільш вигідний варіант. Контракт з цим партнером укладається вперше.

Підприємством розглядається два варіанти

Вихідні дані	Варіант 1	Варіант 2
1. Сума контракту	300000 євро	300000 євро
2. Вартість однієї партії	50000 євро	50000 євро
3. Базисні умови	CIF	DDU
4. Транспорт	Морський	Авто
5. Терміновість	4 доби	4 доби
6. Транспортування:	1200 євро	2000 євро
- перевезення;	600 євро	1600 євро
- навантаження;	100 євро	280 євро
- розвантаження;	100 євро	120 євро
- фрахт	400 євро	-
7. Страхування	400 євро	800 євро
8. Тара	300 євро	300 євро
9. Загальна вартість партії	51900 євро	53100 євро

Курс НБУ 26,60 грн/євро.

Ввізне мито 18%.

ПДВ - 20%.

Необхідно:

Розрахувати витрати підприємства по двох варіантах і визначити найбільш дешевий і придатний для укладання зовнішньоекономічного контракту (розрахувати митну вартість партії та суму податків і зборів).

Завдання 2

Вітчизняне підприємство «Альфа» планує експорт обладнання у США. Обладнання дуже габаритне. Кількість місць дорівнює:

- 30 тн — два;

- 10 тн — три;
- 2,5 тн — десять.
- Контрактна вартість — 1,5 млн \$.
- Середній курс НБУ — 25,1 грн/\$.
- Вивізні мито - 12%.
- Передбачається доставка у три етапи.

Менеджерами підприємства запропоновані такі можливі варіанти транспортування.

Варіанти витрат експортної операції

Вихідні дані	Варіант 1	Варіант 2
1. Сума контракту	1500000\$	1500000\$
2. Вартість однієї партії (всього 3 партії)	500000\$	500000\$
3. Базисні умови	РСА	FAS
4. Транспорт	Залізничний	Авто
5. Терміновість	2 доби	5 діб до порту
6. Транспортування:		
- перевезення;	1000\$	2500\$
- навантаження;	200\$	100\$
- розвантаження;	500\$	250\$
-фрахт.	-	-
7. Страхування	5000\$	2000\$
8. Тара	600\$	600\$
9. Загальна вартість партії	?	?

Необхідно:

Розрахувати витрати підприємства по двох варіантах і визначити найбільш дешевий і придатний для укладення зовнішньоекономічного контракту.

Завдання 3

Вітчизняне підприємство «Альфа» планує імпорт продукції із Франції.

Варіанти витрат імпортної операції

Вихідні дані	Варіант 1	Варіант 2	Варіант 3
1. Сума контракту	375000\$	375000\$	375000\$
2. Вартість однієї партії (всього 5 партій)	75000\$	75000\$	75000\$

3. Базисні умови	FAS		CIF
4. Транспорт	Авто	Авто	Залізнич.
5. Терміновість	3 доби до порту	до митниці	5 діб до порту
6. Транспортування:			
- перевезення;	1500\$	800\$	2800\$
- навантаження;	120\$	120\$	250\$
- розвантаження;	150\$	150\$	450\$
-фрахт.			350\$
7. Страхування	200\$	200\$	500\$
8. Тара	230\$	230\$	230\$
9. Загальна вартість партії	?	?	?

Середній курс НБУ - 25,05 грн/\$.

Необхідно:

Розрахувати витрати підприємства по трьох варіантах і визначити найбільш дешевий і придатний для укладення зовнішньоекономічного контракту.

Завдання 4

Сформувати контрактну вартість обладнання на умовах поставки: EXW, CPT, DDU, FOB.

Визначити найбільш придатний варіант транспортування. Відомо, що:

- 1) фактурна вартість товару — 680000 грн;
- 2) витрати на пакування — 2850 грн;
- 3) транспортні витрати в Україні — 12000 грн;
- 4) транспортні витрати за кордоном — 2670\$;
- 5) витрати на оплату перевезення — 1450 євро;
- 6) витрати за навантаження — 1470 грн;
- 7) витрати за перевантаження — 870 євро;
- 8) витрати за розвантаження — 940\$;
- 9) експортне мито — 15%.

Курс НБУ: - євро — 26,56 грн/євро;
 - долар США — 25,15 грн/ \$.

ТЕМА 3. ОБЛІК ВАЛЮТНИХ ОПЕРАЦІЙ

Питання, що вивчаються в темі:

1. Поняття валютних цінностей та операцій з ними.
2. Рахунки в банках в іноземній валюті: види, порядок відкриття.
3. Балансова вартість іноземної валюти. Курсові різниці: поняття, порядок визначення та відображення в обліку.
4. Облік операцій з купівлі-продажу іноземної валюти.

Мета заняття – засвоїти поняття валютних цінностей та операцій з ними. Навчитись розраховувати та відображати в обліку курсові різниці. Ознайомитись з видами рахунків в банках в іноземній валюті та порядком їх відкриття. Навчитись відображати в обліку результати операцій з купівлі-продажу іноземної валюти.

Практична частина

Завдання 1

Залишки на 31.03. п. р. по балансу ПАТ «Зорі»:

- долар США – 2800;
- кредиторська заборгованість за імпорتنу продукцію – 25000 євро;
- дебіторська заборгованість по експорту – 3500 доларів США.

03.04. п. р. надійшли кошти в іноземній валюті від нерезидента в рахунок часткового погашення дебіторської заборгованості у сумі 1200 доларів США.

Курс НБУ		
Дата	Долар США	Євро
31.03	25,20	26,6
03.04	25,22	26,4
30.04	25,21	26,5

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- вказати первинні документи;
- здійснити розрахунки.

Завдання 2

Залишки на 30.04 п. р. у ПАТ «Зорі»:

- на валютному рахунку — 3400 доларів США;
- дебіторська заборгованість за відвантажені товари фірмі

РИЧИ 68000 євро;

02.05 надійшов аванс від нерезидента у сумі 21000 доларів США відповідно до укладеної угоди.

05.05 надійшли на валютний рахунок підприємства кошти від фірми «РИЧИ» в рахунок оплати відвантаженої продукції.

Курс НБУ		
Дата	Долар США	Євро
30.04	25,16	26,54
02.05	25,10	26,57
05.05	25,12	26,58
31.05	25,15	26,56

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- вказати первинні документи;
- здійснити розрахунки.

Завдання 3

Залишки на 30.06 п. р. у ПАТ «Зорі» на валютному рахунку:

- 29000 доларів США;
- 14000 євро.

06.07 перераховано аванс фірмі «РИЧИ» у сумі 22000 доларів США відповідно до укладеної угоди.

10.08 надійшов імпортований товар.

Курс НБУ		
Дата	Долар США	Євро
30.06	25,21	26,50
06.07	25,19	26,51
31.07	25,18	26,54
10.08	25,20	26,56

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- вказати первинні документи;
- здійснити розрахунки.

Завдання 4. Придбання валюти

ПАТ «Зорі» для придбання іноземної валюти на МВРУ у сумі

15000\$ по ринковому курсу 25,24 грн/\$ перерахувало 390000,0 грн. Курс НБУ на дату зарахування іноземної валюти — 25,20 грн/\$. За придбання іноземної валюти підприємством була сплачена комісійна винагорода банку — 0,1%.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- вказати первинні документи;
- здійснити розрахунки.

Завдання 5. Придбання валюти

Згідно з контрактом (договором) від іноземного постачальника отримані товари на загальну суму 5000 доларів США (курс НБУ при оформленні митної декларації 25,40 грн за 1 дол. США). Для розрахунків з іноземним постачальником підприємство перерахувало банку для купівлі валюти 150 000,0 грн з урахуванням комісійних банку 100 грн.

Валюта придбана на МВРУ за курсом 25,45 грн за 1 дол. США.

Курс НБУ на дату придбання 25,42 грн за 1 дол. США.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- вказати первинні документи;
- здійснити розрахунки.

Завдання 6. Придбання валюти

ПАТ «Зорі» подало заявку для придбання іноземної валюти на МВРУ у сумі 26000\$ по ринковому курсу 25,17 грн/\$.

Курс НБУ на дату зарахування іноземної валюти — 25,12 грн/\$.

За придбання іноземної валюти передбачалась комісійна винагорода банку у сумі 120,0 грн.

Підприємство перерахувало 655000,0 гривень, з урахуванням усіх витрат, які пов'язані з цією операцією.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- вказати первинні документи;
- здійснити розрахунки.

Завдання 7. Придбання валюти

Для придбання іноземної валюти в сумі 50000 євро з метою погашення заборгованості перед іноземним постачальником українське підприємство «ІНВІ» подало заяву в уповноважений банк, перерахувавши на відповідний рахунок **1500000,0** грн.

Операція здійснена банком за курсом МВРУ, що становив **27,12 грн/євро**.

Комісійна винагорода банку склала 1,5%.

Курс НБУ становив: на дату зарахування придбаної іноземної валюти на поточний рахунок підприємства – **26,8 грн/євро**, на дату перерахування на користь нерезидента – **26,9 грн/євро**.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- здійснити розрахунки.

Завдання 8. Придбання валюти

ТОВ «Полісся» 20-го лютого ц.р. подало до КБ «ПриватБанк» заяву на купівлю 1000 дол. США за курсом на МВРУ 25,6 грн/дол. США. Підприємство перерахувало банку для купівлі валюти 30000,0 грн. При цьому комісійна винагорода банку за проведення операції складає 2%. Курс НБУ на дату придбання валюти - 25,4 грн/дол. США.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- вказати первинні документи;
- здійснити розрахунки.

Завдання 9. Придбання валюти за іншу валюту

01.02. ПАТ «Зорі» подало заявку для придбання іноземної валюти на МВРУ у сумі 250000 рос. рублів, за ринковим курсом — 0,186 грн.

Операція передбачає купівлю російських рублів за іншу іноземну валюту, яка є у ПАТ «Зорі» — долар США, який враховується в обліку у сумі 11000\$ за курсом НБУ.

02.02 іноземна валюта була перерахована для здійснення вказаної операції, а 05.02 — зарахована на валютний рахунок.

Комісійна винагорода банку за проведену операцію передбачається у сумі — 200,0 грн.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;

- вказати первинні документи;
- здійснити розрахунки.

Завдання 10. Продаж іноземної валюти

Українське підприємство на початок 4 кварталу мало залишок іноземної валюти на поточному рахунку в банку в сумі 50000 євро.

Було прийнято рішення про продаж цієї валюти та подана відповідна заява в обслуговуючу установу уповноваженого банку. 03 жовтня валюта реалізована банком на МВРУ за курсом **27,2 грн/євро**, гривневий еквівалент реалізованої валюти зарахований на поточний рахунок підприємства. Комісійна винагорода банку склала 0,5%. Офіційний курс НБУ становив:

на 30.09 – **26,80 грн/євро**;

на 03.10 – **26,93 грн/євро**.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- здійснити розрахунки.

Завдання 11. Продаж валюти

ПАТ «Зорі» подало заявку в банк про продаж 25000 доларів США. На балансі валюта враховувалась за курсом 25,17 грн за дол.

Курс продажу на МВРУ 25,2 грн/\$.

Курс НБУ на дату продажу валюти — 25,19 грн/\$.

Комісійна винагорода банку — 100,0 грн.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- вказати первинні документи;
- здійснити розрахунки

Завдання 12. Продаж 75% валютної виручки на МВРУ

24-го лютого ц.р. на транзитний валютний рахунок ТОВ «Полісся» надійшла експортна виручка в сумі 1000 дол. США.

25-го лютого ц.р. 75 % виручки було реалізовано на Міжбанківському валютному ринку, а залишок зараховано на поточний валютний рахунок.

Комісійна винагорода в розмірі 1% від суми угоди:

а) сплачується банку з поточного рахунку;

б) утримується банком з виручки від реалізації валюти.

Дата	Курс НБУ, грн/дол. США	Курс МВРУ, грн/дол. США
24.02	25,50	25,60
25.02	25,55	25,60

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- вказати первинні документи;
- здійснити розрахунки.

Завдання 13. Продаж валюти

ПАТ «Зорі» подало заявку в банк про продаж 9000 євро (на балансі облічується по 26,5 грн/EUR) .

Курс продажу на МВРУ 26,6 грн/EUR.

Курс НБУ на продажу валюти — 26,56 грн/EUR. Комісійна винагорода банку — 0,8% від балансової вартості проданої іноземної валюти.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- вказати первинні документи;
- здійснити розрахунки.

ТЕМА 4. ОБЛІК РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ

Питання, що вивчаються в темі:

1. Загальні поняття про міжнародні розрахунки.
2. Форми міжнародних розрахунків та їх облік.
3. Кредитні операції та відображення їх в обліку.
4. Види кредитів.

Мета заняття – ознайомитись з загальними поняттями, формами міжнародних розрахунків, засвоїти порядок ведення їх обліку. Вивчити порядок отримання кредитів в іноземній валюті та відображення цих операцій в обліку.

Практична частина

Завдання 1. Отримання кредиту

ТОВ «Полісся» 1-го квітня ц.р. отримало від іноземного банку короткостроковий кредит в сумі 100000,0 дол. США. Плата за кредит

складає 12% річних з виплатою 20-го числа кожного місяця, тобто 1% в місяць. Кредит було повернуто 10-го травня ц.р

Курси НБУ

Дата	Курс грн/дол. США
01.04	25,1
20.04	25,2
30.04	25,0
10.05	25,3

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- здійснити розрахунки.

Завдання 2. Розрахунки по експортних операціях акредитивом

ТОВ «Полісся» 2-го травня ц.р. повідомило фірму «Арго» (угорського контрагента) про готовність відвантажити продукцію.

10-го травня ц.р. на ТОВ «Полісся» надійшло повідомлення від обслуговуючого банку про відкриття на його користь акредитиву в сумі 5000,0 дол.*

11-го травня ц.р. продукція, собівартість якої склала 9000,0 грн, була відвантажена на експорт.

19-го травня ц.р. до обслуговуючого банку були надані відповідні документи: митна декларація, транспортна накладна.

20-го травня ц.р. на валютний рахунок надійшла виручка.

Комісійні банку за виконання умов акредитиву склали 1% від суми виручки**.

При оформленні МД було сплачено митний збір – 0,34%, мито – 2,26%

* В обліку не відображається.

**Згідно з українським законодавством всі витрати за акредитивом, пов'язані з відкриттям, авізуванням, підтвердженням, подовженням термінів, зміною умов та виконанням акредитива, сплачує покупець. Але в міжнародній торгівлі склалася практика розподілу витрат між контрагентами, кожний з яких сплачує банківські комісії на території своєї країни.

Курси НБУ

Дата	Курс, грн/дол. США
11.05	22,55
20.05	22,60

30.05	22,50
-------	-------

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- здійснити розрахунки.

Завдання 3. Розрахунки по експортних операціях векселем

Фірма «Арго» 20-го травня ц.р. розрахувалась з ТОВ «Полісся» (умови задачі 2) шляхом видачі векселя, який був погашений 30-го травня ц.р. Відобразити лише операції з погашення дебіторської заборгованості.

Курси НБУ

Дата	Курс, грн/дол. США
11.05	22,55
20.05	22,60
30.05	22,50

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- здійснити розрахунки.

Завдання 4. Розрахунки по імпортованим операціям акредитивом

4-го травня ц.р. ТОВ «Полісся» одержало повідомлення від фірми «First» (США) про готовність відвантажити товар. В цей же день до обслуговуючого банку КБ «ПриватБанк» була подана заявка про відкриття на користь фірми «First» безвідзивного підтвердженого документарного акредитиву у сумі 10000 дол. США.

20-го травня ц.р. КБ «ПриватБанк» передав ТОВ «Полісся» документи на право власності на товар:

а) за умови використання непокритого акредитиву*;

б) за умови використання покритого акредитиву.

Товар одержано 26-го травня ц.р. Митні збори склали – 0,4%, мито – 4,0%, ПДВ – 20,0%.

Курси НБУ

Дата	Курс, грн/дол. США
04.05	25,50
20.05	25,55
26.05	25,45

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- здійснити розрахунки.

Завдання 5. Розрахунки по імпортних операціях акредитивом

Між ПАТ «Зорі» і нерезидентом укладена угода на надання резидентом послуг, контрактна вартість яких складає 4000 доларів США. Відповідно до контракту, форма розрахунків акредитивна.

02.05 п. р. резидент повідомив нерезидента про готовність надати послуги.

10.05 п. р. повідомлено резидента авіуючим банком про відкриття йому акредитиву на суму контракту.

25.05 п. р. підписано акт наданих послуг між резидентом і нерезидентом. Собівартість послуг складає 18000,0 грн.

05.06 п. р. передані резидентом у банк документи, передбачені умовами договору про відкриття акредитиву.

08.06 п. р. здійснено платіж в іноземній валюті на користь резидента як платіж по акредитиву.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- здійснити розрахунки.

Курси НБУ

Дата	Курс НБУ грн/\$
25.05	25,20
31.05	25,22
08.06	25,19

Завдання 6. Розрахунки акредитивом

Відповідно до укладеної угоди, резидент — ПАТ «Зорі» отримує послуги (імпортує) від нерезидента.

Вартість послуг 6000 доларів США.

03.03 п. р. перераховані валютні кошти на спеціальний рахунок уповноваженого банку для виконання умов акредитиву в сумі 6000 доларів США.

Комісійна винагорода банку за надані послуги складає 300,0 грн.

04.03 п. р. надійшло повідомлення про відкриття акредитиву.

12.04 п. р. передані документи в уповноважений банк нерезидента, які підтверджують виконання послуг.

14.04 п. р. отримані документи уповноваженим банком ПАТ «Зорі» про надання послуг, після чого банк перерахував кошти.

14.04 п. р. передані документи про надання послуг ПАТ «Зорі».

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- здійснити розрахунки

Завдання 7. Інкасова форма розрахунків

Між ПАТ «Зорі» та нерезидентом була укладена угода про експорт продукції на суму 35000 EUR. Угодою передбачалась інкасова форма розрахунків. Разом з цим була укладена угода з обслуговуючим банком резидента.

10.03 п. р., під час надання відвантажувальних документів ПАТ «Зорі», банк їх опрацьовує. Курс НБУ — 26,10 грн/ EUR.

28.03 п. р. підприємство отримало кошти від банку у формі документарного інкасо. Курс НБУ — 26,15 грн/ EUR.

Комісійна винагорода банку склала — 150,0 грн.

Ця форма розрахунків більш вигідною є для імпортера, бо останній отримує товар і документи, як правило, до моменту оплати.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- здійснити необхідні розрахунки.

Завдання 8. Податковий вексель (Сплата ПДВ)

10.04 п. р. ПАТ «Зорі» імпортує товари від нерезидента.

Під час митного оформлення підприємство надає податковий вексель (сплата ПДВ) на суму 10000,0 грн.

Витрати ПАТ «Зорі»:

- вартість бланків векселів - 18,0 грн (в т. ч. ПДВ);
- державне мито — 5,4 грн;
- комісійна винагорода банку за аваль – 250,0 грн без ПДВ.

Існує два шляхи, відповідно до яких ПАТ «Зорі» може прийняти рішення:

- 1) погасити вексель на 30-й календарний день з дати поставки митному органу;
- 2) оплатити достроково до дати погашення.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- здійснити необхідні розрахунки.

Завдання 9. Кредити в іноземному банку

Підприємство, 60% статутного фонду якого належить нерезиденту, нараховує і виплачує в 1 кварталі відсотки в сумі 4000 доларів США (Курс НБУ — 25,33 грн/\$) з кредиту, отриманого в іноземному банку (сума комісійної винагороди банку — 50,0 грн), а також 5000,0 грн відсотків з кредиту, наданого українським банком. Дохід за звітний період — 100 000,0 грн, витрати — 95 000,0 грн. Доходів у вигляді відсотків і залишків іноземної валюти на поточному рахунку немає.

Підприємство купує іноземну валюту для здійснення розрахунків. Курс продажу на МВРУ — 25,355 грн/\$.

Курс НБУ на день зарахування — 25,35 грн/\$.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- здійснити розрахунки.

Завдання 10. Отримання кредиту від банку-нерезидента

ПАТ «Зорі» 01 червня отримало кредит від банку — нерезидента у сумі 70000 доларів США строком на два місяці під 15% річних (1,25% щомісяця).

Сума нарахованих відсотків за місяць складає 875 доларів США. З країною нерезидентом Україна не має підписаної угоди про запобігання подвійного оподаткування, і тому при оплаті відсотків з них утримується 15% податку на репатріацію. Строк погашення кредиту — 25 число кожного місяця.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- здійснити розрахунки.

ТЕМА 5. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Питання, що вивчаються у темі:

1. Порядок формування вартості контракту.
2. Митне оформлення зовнішньоекономічних операцій.

Мета заняття – вивчити порядок формування вартості контракту, засвоїти етапи митного оформлення

зовнішньоекономічних операцій.

Практична частина

Завдання 1. Розрахунок митних платежів

ТОВ «Схід» 10-го березня ц.р. ввезло в Україну імпортований підакцизний товар з Польщі, митна вартість якого склала 8000 дол. США. Мито, сплачене при ввезенні товару, склало 2 %, митні збори - 0,2 %. Акцизний податок становить 30 % та стягується з митної вартості товару. Курс НБУ на цю дату - 25,50 грн/дол. США. Розрахувати платежі, що сплачені на митниці.

Завдання 2. Розрахунок собівартості імпортованих товарів

За контрактом між резидентом України та іноземним постачальником передбачено поставку товарів на суму 10000,0 дол. США (курс НБУ 25,35 грн за 1 дол. США на дату оформлення митної декларації). На митну вартість нараховано: митний збір - 160,0 грн, мито - 5350,0 грн, акцизний податок - 17655,0 грн. Оплачено послуги транспортної організації від кордону до резидента 4200,0 грн. Розрахувати:

1. ПДВ при імпорті товарів (20,0%)
2. Первинну вартість (собівартість) імпортованих товарів.

Завдання 3. Розрахунок митних платежів

ТОВ «Схід» 15-го квітня ц.р. ввезло в Україну імпортований підакцизний товар з Латвії, митна вартість якого склала 10000 дол. США. Мито, сплачене при ввезенні товару, склало 2 %, митні збори - 0,4 %. Акцизний податок становить 25 % та стягується з митної вартості товару. ПДВ - 20,0%. Курс НБУ на цю дату - 26,70 грн/дол. США. Транспортні витрати склали 3100,0 грн. Послуги митного брокера - 1700,0 грн. Розрахувати платежі, що сплачені на митниці:

Задача 4. Розрахунок податкового кредиту з ПДВ.

Згідно з контрактом отримано від іноземного постачальника запаси на суму 2000,0 дол. США. На дату перетину митного кордону курс НБУ становить 25,25 грн за 1 дол. США. Мито - 4,0%, митний збір - 0,3%, акцизний податок - 30,0%, ПДВ - 20,0%. Розрахувати митні платежі та податковий кредит з ПДВ.

Змістовний модуль II «Облік основних операцій зовнішньоекономічної діяльності»

ТЕМА 6. ОБЛІК ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ

Питання, що вивчаються у темі:

1. Загальні засади здійснення імпорتنих операцій. Бухгалтерський облік імпорتنих операцій.

2. Облік податку на прибуток підприємств.

3. Облік ПДВ.

4. Облік акцизного податку.

Мета заняття – ознайомитись з загальними засадами здійснення імпорتنих операцій. Навчитись розраховувати та відображати в бухгалтерському та податковому обліках ПДВ, податок на прибуток підприємств, акцизний податок.

Практична частина

Завдання 1. Облік імпорту товарів (відстрочка платежу)

Згідно з договором (контрактом) від нерезидента отримано товари вартістю 10 000 доларів США. При оформленні митної декларації курс НБУ 25,2 грн за 1 дол. США. Нараховано: мито — 5 %, митний збір — 0,3 %, податок на додану вартість на імпорт — 20 %. У тому ж звітному періоді погашена заборгованість перед постачальником (курс НБУ на дату погашення заборгованості 25,3 грн за 1 дол. США).

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Здійснити розрахунки.

Завдання 2. Облік імпорту товарів (відстрочка платежу)

ТОВ «Світ» уклало договір з Угорською фірмою «Континент» на імпорт товарів вартістю 3900 дол. США.

Імпорتنі товари було одержано 7-го квітня ц.р. На митниці було сплачено мито - 5 %, митні збори - 0,2 % та ПДВ. Крім того, за умовами імпортного контракту оплата послуг по транспортуванню та страхуванню вантажу здійснюється українським покупцем (ТОВ «Світ»). Відповідно до цього перевізнику було сплачено 100 дол. США за доставку товару до місця призначення, а також оплачені

послуги національної страхової організації в сумі 500 грн.

Оплата за одержані товари була проведена 20-го квітня.

Курси валют на дату здійснення операції

Дата	Курс НБУ, грн/дол. США
07.04	25,80
20.04	25,60

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Здійснити розрахунки.

Завдання 3. Облік імпорту товарів (відстрочка платежу)

Згідно з договором (контрактом) від іноземного постачальника отримано товари вартістю 5000 доларів США. При оформленні митної декларації курс НБУ 25,4 грн за 1 дол. США. Нараховано і оплачено: мито — 10 %, митний збір — 0,3 %, податок на додану вартість на імпорт — 20 %. Заборгованість перед постачальником погашено у наступному звітному періоді (курс НБУ на кінець поточного звітного періоду 25,3 грн за 1 дол. США, при погашенні заборгованості — 25,35 грн за 1 дол. США).

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Здійснити розрахунки.

Завдання 4. Облік імпорту товарів (авансова оплата)

Згідно з договором (контрактом) іноземному постачальнику перераховано аванс за сировину на суму 7000 доларів США (курс НБУ 25,4 грн за 1 дол. США) в поточному звітному періоді. В наступному звітному періоді від постачальника надійшла сировина. При оформленні митної декларації курс НБУ 25,3 грн за 1 дол. США. Нараховано і оплачено: мито — 5 %, митний збір — 0,3 %, податок на додану вартість на імпорт товарів — 20 %.

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Здійснити розрахунки.

Примітка. Згідно П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів» сума авансу (попередньої оплати) в іноземній валюті надана іншим особам перераховується у валюту звітності із застосуванням валютного курсу на дату сплати авансу.

Завдання 5. Облік імпорту на безоплатній основі

Від іноземного партнера українському підприємству надійшло безоплатно обладнання на суму 3000 доларів США, курс НБУ на дату оформлення митної декларації 25,3 грн за 1 дол. США. Нараховано і оплачено: мито — 5%, митний збір — 0,3 %, податок на додану вартість — 20 %.

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Здійснити розрахунки.

Примітка. При отриманні товарів безоплатно первинною вартістю товарів визнається їх справедлива вартість. Справедливою вартістю є сума, за якою може бути здійснений обмін активу між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 07.07.1999 р. № 163, визначає справедливою вартістю ціну реалізації аналогічної продукції, а для матеріалів — сучасну собівартість придбання.

Завдання 6. Облік імпорту послуг

Згідно з контрактом іноземному постачальнику перераховано аванс за надання рекламних послуг на суму 4000 доларів США, курс НБУ на дату перерахування коштів 5,40 грн за 1 долар США. При підписанні акту про виконання послуги курс НБУ 5,30 грн за 1 долар США.

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Здійснити розрахунки.

Примітка. Бухгалтерський облік ведеться аналогічно. Єдина відмінність полягає в тому, що, на відміну від дати виникнення податкових зобов'язань з імпортування товарів, яка виникає при оформленні митної декларації, при імпорті робіт та послуг датою виникнення податкових зобов'язань є перша з подій. Тобто при здійсненні авансового перерахування коштів одразу ж нараховується податкове зобов'язання.

Сума авансу в іноземній валюті відображається згідно з валютним курсом на дату сплати авансу.

Завдання 7. Облік імпорту послуг

Згідно з контрактом іноземний контрагент надав рекламні послуги на суму 4000 доларів США. При підписанні акту курс НБУ 25,35 грн за 1 дол. США, а при погашенні заборгованості курс НБУ 25,20 грн за 1 дол. США.

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Здійснити розрахунки.

Завдання 8. Аванс

За умовами договору купівлі-продажу 20-го травня ц.р. нерезиденту був сплачений аванс в сумі 2000 дол. США.

ТОВ «Світ» уклало договір з декларантом на проведення декларування товарів, що імпортуються. Товари ввезені 10-го червня ц.р., при чому сплачено: мито - 2 %, митний збір - 0,2 % від вартості товару, винагорода декларанта (з ПДВ) – 3600,0 грн. Мито та митний збір сплачуються через декларанта.

Курси НБУ на дати здійснення операцій

Дата	Курс, грн/дол. США
20.05	25,10
10.06	25,60

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Здійснити розрахунки.

Завдання 9.

ТОВ «Світ» 10-го квітня ц.р. здійснило ввезення імпорتنих товарів з Польщі - 100 упаковок цигарок «Marlboro» вартістю 1000 дол. США. На митниці було сплачене мито - 2 % митної вартості, митний збір - 0,2 %, акцизний податок - 3 євро за упаковку, та ПДВ.

Курси валют 10-го квітня ц.р.

Вид валюти	Курс НБУ
Дол. США	25,45
Євро	24,70

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Здійснити розрахунки.

Примітка. Якщо ввозиться підакцизна сировина для використання при виробництві підакцизної продукції, то

нарахування і сплата акцизного податку не проводиться. При наступній реалізації такої продукції нараховується акцизний податку в процентах до обороту з реалізації

Завдання 10. Сплата векселем

ТОВ «Світ» 2-го квітня ц.р під час імпорту товарно-матеріальних цінностей видало органам митного контролю податковий вексель. Сума, вказана в ньому, включається до податкових зобов'язань платника податку в липні ц.р. (тридцятим днем від дня надання податкового векселя буде 30-го квітня ц.р.). До складу податкового кредиту сума, вказана в такому податковому векселі, буде включатися в травні ц.р.

Отже, у разі надання податкового векселя в період з 3-го по 30-е квітня ц.р. сума, зазначена в ньому, включається в суму податкових зобов'язань травня ц.р. тощо. При цьому нарахування податкового кредиту також відкладається на місяць - червень тощо.

Необхідно:

- Навести типову кореспонденцію обліку операцій.

Завдання 11. Сплата векселем

ТОВ «Світ» 1-го квітня ц.р. імпортувало товари, вартість яких в еквіваленті національної валюти становила 60500,0 грн, в тому числі мито – 2000,0 грн, митні збори – 500,0 грн. В цей же день органам митного контролю підприємство надало податковий вексель на суму 12000,0 грн.

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Здійснити розрахунки.

Примітка. Платник податку може за самостійним рішенням достроково погасити вексель шляхом перерахування коштів до бюджету, при цьому зазначена сума коштів включається до складу податкового кредиту платника в тому податковому періоді, в якому відбувалося таке погашення, і не включається до складу його податкових зобов'язань.

Отже, якщо податковий вексель оплачено підприємством до строку його погашення, то в місяці оплати його сума відображається в обліку таким чином.

Погашення податкового векселя при оформленні взаємозаліку

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Д-т	К-т
1.	Відображено видачу податкового векселя на суму ПДВ на дату оформлення МД і податкового векселя	643	621
2.	Відображено взаємозарахування на вексельну суму	641	641
3.	Включено суму податкового векселя до податкових зобов'язань поточного періоду	621	641
4.	Включено суму податкового векселя до податкового кредиту поточного періоду	641	643

***Примітка.** Таким чином, під час імпорту товарно-матеріальних цінностей видача податкового векселя може відобразитися як відстрочені податкові зобов'язання по кредиту рахунка 621 "Короткострокові векселі, видані в національній валюті" і як можливе право на нарахування податкового кредиту по дебету рахунка 641 "Розрахунки за податками", субрахунок «ПДВ».*

Завдання 12.

ТОВ «Світ» 20-го квітня ц.р. імпортувало товари, митна вартість яких в еквіваленті національної валюти становила 60000,0 грн, в тому числі мито - 2000 грн.

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Здійснити розрахунки.

Завдання 13. Аванс

ТОВ «Світ» 10-го квітня ц.р. перерахувало нерезиденту попередню оплату в розмірі 1200 дол. США. Товар було одержано 20-го травня ц.р. в сумі 1000 дол. США із зобов'язанням повернути решту суми валютою протягом місяця. При ввезенні товару на митну територію України було сплачено митний збір – 0,02% та мито – 2,0%. Кошти були повернуті 1-го червня ц.р.

Курси НБУ на дату здійснення операцій

Дата	Курс, грн/дол. США
10.04	25,50
30.04	25,60

20.05	25,60
31.05	25,55
01.06	25,55

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Здійснити розрахунки.

Завдання 14. Аванс

ПАТ «Континент» уклало угоду з російським підприємством на поставку обладнання на суму 4000000 дол.

2.10 – відповідно до контракту українське підприємство перерахувало аванс нерезиденту.

5.11 – надійшов імпорتنний товар на митну територію України.

Митні витрати:

- мито — 10% від митної вартості обладнання;
- митний збір — 0,5% від митної вартості обладнання.

Транспортні витрати у сумі 3600,0 грн (з ПДВ) за доставку обладнання від кордону України здійснено ПАТ «Автотранс».

Курси НБУ на дати здійснення операцій

<u>Дата</u>	<u>Курс НБУ, грн/\$</u>
02.10	25,178
31.10	25,181
05.11	25,184

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- вказати первинні документи;
- здійснити всі необхідні розрахунки;
- визначити фінансовий результат від здійснення імпорту товару.

Примітка. Відповідно до П(С)БО 21, балансова вартість перерахованої іноземної валюти нерезиденту, як попередня оплата за курсом НБУ на день перерахування, є балансовою вартістю обладнання, яке отримало ПАТ «Континент».

Завдання 15. Імпорт послуг

ПАТ «Континент» уклало угоду з нерезидентом на здійснення маркетингових послуг.

Контрактна вартість послуг — 3000\$.
20.04 перераховано аванс нерезиденту. Курс НБУ - 25,24 грн/\$.
30.04 підписано акт виконаних послуг. Курс НБУ — 25,26 грн/\$.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- вказати первинні документи;
- здійснити всі необхідні розрахунки;
- визначити фінансовий результат від здійснення імпорту послуг.

ТЕМА 7. ОБЛІК ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ

Питання, що вивчаються в темі:

1. Загальні засади здійснення експортних операцій.
Бухгалтерський облік.

2. Облік податку на прибуток підприємств

3. Облік ПДВ та акцизного податку

Мета заняття – ознайомитись з загальними засадами здійснення експортних операцій. Навчитись розраховувати та відображати в бухгалтерському та податковому обліках ПДВ, податок на прибуток підприємств, акцизний податок.

Практична частина

Завдання 1. Облік експорту продукції за авансовою оплатою

Згідно з контрактом за експорт продукції отримано аванс у сумі 5000 доларів США (курс НБУ на дату зарахування 25,35 грн за 1 дол. США). При відвантаженні покупцеві готової продукції курс НБУ 25,30 грн за 1 дол. США, сплачено мито 5 %, митний збір 0,3 % та нараховано ПДВ за ставкою 0 %. Собівартість готової продукції 17 650,0 грн.

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Здійснити розрахунки.

Примітка. Хоча на дату оформлення митної декларації курс НБУ був 25,30 грн за 1 дол. США, у бухгалтерському обліку доход

визначається за курсом НБУ на дату одержання авансу (передоплати), а кредиторська заборгованість, що виникла, є номонарною статтею.

Завдання 2. Облік експорту продукції за відстрочкою платежу

Згідно з контрактом на експорт відвантажені товари, собівартістю 21400,0 грн за контрактною вартістю 7000 доларів США. Курс НБУ на дату оформлення митної декларації становив 25,30 грн за 1 дол. США. При оформленні МД нараховано і сплачено мито — 10 %, митний збір — 0,3 %, ПДВ. Оплата товарів нерезидентом була здійснена у наступному звітному періоді.

Курс НБУ на кінець звітного періоду 25,25 грн за 1 дол. США, на дату погашення заборгованості 25,35 грн за 1 дол. США.

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Здійснити розрахунки.

***Примітка.** Якщо першою подією є відвантаження товарів (робіт, послуг) за контрактом з експорту, то доход визначається за курсом НБУ на день оформлення митної декларації (або підписання документів про виконання робіт (послуг)). Дебіторська заборгованість, що виникла в розрахунках з іноземним визначається за курсом НБУ на день оформлення МД. Оскільки дебіторська заборгованість іноземного покупця згідно з П(С)БО 21 є монетарною статтею, то при її погашенні необхідно здійснити її переоцінку. Результат переоцінки, відповідно, відображається у складі доходів або витрат операційної діяльності.*

Завдання 3.

ТОВ «Світ» уклало з декларантом договір на проведення декларування товарів, що експортуються. Оформлення митної декларації відбулося 10-го червня ц.р. Договірна вартість товарів, що вивозяться – 9000 дол. США, первісна вартість товарів – 70000,0 грн, мито – 2 %, митний збір – 0,2 %, винагорода декларанта – 3600,0 грн, в т.ч. ПДВ.

Мито і митний збір за умовами договору сплачує замовник ТОВ «Світ». Курс НБУ 10-го червня ц.р. становив 25,60 грн/дол. США.

Курс НБУ на дати здійснення операції 25,60 грн/дол.

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Вказати первинні документи;
- Здійснити розрахунки.

Завдання 4. Відображення в обліку реалізації товарів на експорт на умовах передоплати

Українське підприємство «Каштан» реалізувало на експорт продукцію власного виробництва, облікова вартість якої становить 30000,0 грн. Зовнішньоторговельний контракт укладено на загальну суму 25000 дол. США, контрактом передбачена 100% передоплата.

Транспортування товару до кордону України здійснювало стороннє автотранспортне підприємство, рахунки якого оплачені в сумі 12000,0 грн. Митні платежі (мито та митні збори) перераховані на рахунки митного органу в сумі 1252,50 грн.

Курс НБУ становив: на дату отримання передоплати - 25,05 грн/дол. США, на дату передачі продукції та відповідної товаророзпорядчої документації представнику іноземного покупця – 25,55 грн/дол. США.

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Здійснити розрахунки.

Примітка. Аванси, отримані від нерезидента в рахунок майбутніх експортних поставок є немонетарними статтями балансу, отже не потребують перерахунку при зміні валютного курсу. Доход від експортної операції в бухгалтерському обліку визнається у сумі отриманого авансу.

Завдання 5. Експорт на умовах відстрочки платежу.

Використовуючи умови попередньої задачі, враховуючи, що контрактом передбачена 100% відстрочка платежу терміном на 30 днів (відвантаження та отримання оплати відбувається на протязі одного звітного періоду).

Курс НБУ: на дату передачі продукції та відповідної товаророзпорядчої документації представнику іноземного покупця становив 25,05 грн/дол. США, на дату отримання оплати – 25,55 грн/дол. США.

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;

- Здійснити розрахунки.

Примітка. В цьому разі виникає дебіторська заборгованість покупця-нерезидента в іноземній валюті. Оскільки така дебіторська заборгованість має бути погашена грошовими коштами, вона визнається монетарною статтею балансу та потребує перерахунку з використанням актуальних валютних курсів, що призводить до виникнення курсових різниць.

До уваги! При одержанні від покупця авансових платежів в іноземній валюті частинами й відвантаженні частинами покупцеві немонетарних активів (товарів, продукції, робіт, послуг) доход від реалізації таких активів визнається: в частині суми, отриманої авансом (тобто оплати, отриманої до відвантаження активів) - за курсом на момент одержання авансу, у частині суми, що залишилася (непокритої авансом) - за курсом на момент визнання доходу.

Завдання 6. Експорт - Відстрочка платежу

ТОВ «Каштан» 10-го червня ц.р. відвантажило товари на експорт угорській фірмі. Відповідно до митної декларації контрактна вартість товару - 2000 дол. США, мито - 5 %, митні збори - 0,2 %. Собівартість реалізованих на експорт товарів – 7000,0 грн. ТОВ «Каштан» оплатило послуги транспортної організації з перевезення товарів до пункту навантаження в сумі 360,0 грн (в т.ч. ПДВ).

Оплата за товар, що експортується, надійшла 10-го липня ц.р.

Курси НБУ на дати здійснення операцій

Дата	Курс НБУ, грн/дол. США
10.06	25,50
30.06	25,55
10.07	25,60

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Вказати первинні документи;
- Здійснити розрахунки.

Завдання 7. Експорт – авансова оплата

ПАТ «Орбіта» уклало угоду з іноземною фірмою на експорт товарної продукції.

Вартість контракту склала — 8000 доларів США.

10.04 надійшов аванс від іноземної фірми. Курс НБУ — 25,33 грн/\$.

15.04 товарна продукція була відвантажена нерезиденту. Курс НБУ - 25,36 грн/\$.

Собівартість відвантажених товарів склала 40000,0 грн.

Під час митного оформлення товарної продукції було сплачено:

- митний збір — 0,5% від митної вартості товару;
- мито — 9 % від митної вартості товару.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- вказати первинні документи;
- здійснити необхідні розрахунки.

Завдання 8. Експорт послуг – відстрочка платежу

ПАТ «Орбіта» підписало контракт про надання інформаційних послуг польській фірмі.

01.09 було здійснено експорт таких послуг на території України. Курс НБУ - 25,34 грн/\$. Акт наданих послуг було підписано на суму 5800 доларів США.

Собівартість наданих послуг 18000,0 грн.

30.09 – Курс НБУ - 25,39 грн/\$.

Оплата була здійснена 03.10. Курс НБУ - 25,40 грн/\$.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- вказати первинні документи;
- здійснити необхідні розрахунки.

ТЕМА 8. ОБЛІК ЛІЗИНГОВИХ ОПЕРАЦІЙ

Питання, що вивчаються в темі:

1. Загальні поняття, об'єкти і суб'єкти лізингу
2. Порядок проведення розрахунків по лізинговим операціям
3. Оформлення лізингових операцій
4. Бухгалтерський і податковий облік лізингових операцій

Мета заняття – ознайомитись з загальними засадами здійснення лізингових операцій. Вивчити порядок проведення та оформлення розрахунків по лізинговим операціям. Навчитись відображати в бухгалтерському та податковому обліках лізингові операції.

Практична частина

Завдання 1. Фінансовий лізинг. Резидент-лізингоотримувач

ТОВ «Світ» за договором фінансового лізингу згідно з графіком 31-го березня ц.р. нарахувало лізинговий платіж, який необхідно сплатити іноземному лізингодавцю у розмірі 9800 євро, у тому числі 7000 євро - відшкодування вартості об'єкта лізингу, 2800 євро - винагорода (лізинговий відсоток). Податок на репатріацію доходів складає 15 % від суми винагороди. Його сплату було здійснено 6-го квітня ц.р.

Об'єкт лізингу використовується у господарській діяльності лізингоодержувача.

Курси НБУ на дати здійснення операцій

Дата	Курс НБУ, грн/євро
31.03	25,65
06.04	25,68

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Вказати первинні документи;
- Здійснити розрахунки.

Примітка. При перерахуванні лізингових платежів у українського резидента виникає відповідальність за нарахування і оплату податку на репатріацію доходів у розмірі 15%. На цю суму зменшується лізинговий платіж в адресу нерезидента.

Завдання 2. Оперативний лізинг. Резидент-лізингоотримувач

ТОВ «Каштан» 31-го березня ц.р. за договором оперативного лізингу нарахувало лізинговий платіж у розмірі 9800 євро. Податок на репатріацію доходів за ставкою 15 % нараховується від усієї суми платежу. Його сплата була здійснена 6-го квітня ц.р.

Об'єкт лізингу використовується у господарській діяльності лізингоодержувача.

Курси НБУ а дату здійснення операцій

Дата	Курс НБУ, грн/євро
31.03	25,65
06.04	25,68

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Вказати первинні документи;
- Здійснити розрахунки.

Завдання 3. Оперативна оренда. Резидент-лізингоотримувач

Укладено угоду з нерезидентом на оренду промислового об'єкта на 2 роки. Вартість об'єкта оренди — 30000 доларів США.

Орендна плата у сумі 450 доларів США має нараховуватися і сплачуватися щомісяця.

На дату митного оформлення ввезення об'єкта курс НБУ — 25,25 грн/\$.

Митні витрати:

- ввізне мито — 8%;
- митний збір — 1%.

На дату нарахування орендної плати курс НБУ — 25,28 грн/\$.

На дату перерахування орендної плати курс НБУ — 25,24 грн/\$.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- здійснити розрахунки.

Завдання 4. Оперативна оренда. Резидент-лізингодавець

Передано нерезиденту об'єкт оренди — промислове обладнання залишковою вартістю 50000,0 грн.

Орендна плата, у сумі 450 доларів США, сплачується щомісяця (нарахування та сплата здійснюється в тому самому періоді).

Курс НБУ:

- на дату митного оформлення об'єкта лізингу — 25,20 грн/\$;
- на дату нарахування орендної плати — 25,23 грн/\$;
- на дату надходження розрахунків за оренду — 25,27 грн/\$.

Митні витрати під час митного оформлення — митний збір — 0,8% від вартості об'єкта оренди.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- здійснити розрахунки

Завдання 5. Оперативний лізинг. Резидент-лізингоотримувач

Українське підприємство «Каштан» уклало договір з іноземною компанією «ABC» договір оперативного лізингу. Вартість

об'єкту оперативного лізингу, введеного на митну територію України, - 20 000 дол. Сума поквартальної орендної плати (лізингових платежів), обумовлена в договорі лізингу, - 2000 дол.

Як валюта платежу використовується долар США. Курс НБУ:

- на момент введення об'єкту лізингу 25,60 грн за 1 дол.;
- на момент нарахування орендного платежу - 25,5 грн за 1 дол.;
- на момент здійснення оплати - 25,55 грн за 1 дол.;
- на момент вивозу об'єкту лізингу - 25,45 грн за 1 дол.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- здійснити розрахунки.

Завдання 6. Оперативний лізинг. Резидент- лізингодавець

Підприємство «Каштан» - український резидент передало іноземній компанії «MIN» майно в оперативний лізинг. Вартість об'єктів оперативного лізингу, вивезених за межі митної території України, - 16 000 грн. Квартальна норма амортизації - 26,25%. Сума поквартальної орендної плати (лізингових платежів), обумовлена в договорі лізингу, - 300 EUR. Курс гривні до євро на момент вивозу був 26,3 грн за 1 EUR, на дату нарахування платежу - 26,2 грн за 1 EUR, на момент здійснення розрахунків - 26,25 грн за 1 EUR.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- здійснити розрахунки.

Завдання 7. Фінансовий лізинг. Резидент-лізингоотримувач

Українське підприємство «Каштан» ввозить об'єкт фінансового лізингу, що передається нерезидентом фірмою «ABC» на умовах оренди з викупом.

Вартість об'єктів фінансового лізингу, ввезених на митну територію України, - 2000 EUR. Квартальна норма амортизації - 10%. Сума поквартальної орендної плати, обумовлена в договорі лізингу, - 3500 EUR (зокрема компенсація вартості об'єкту 3000 EUR, винагорода лізингодавця - 500 EUR), митний збір - 15% митної вартості об'єкту, що ввозиться. Курс гривні до євро - 26,3 грн за 1 EUR на момент ввезення до України об'єкту лізингу. На дату нарахування орендного платежу курс гривні склав 26,25 грн за 1 EUR, на момент перерахування грошей на рахунок фірми «ABC» -

26,35 грн за 1 EUR.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- здійснити розрахунки.

***Примітка.** Як вже наголошувалося вище, при перерахуванні лізингових платежів у українського резидента виникає відповідальність за нарахування і оплату податку на репатріацію доходів у розмірі 15%. На цю суму зменшується лізинговий платіж в адресу нерезидента.*

ТЕМА 9. ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ З ДАВАЛЬНИЦЬКОЮ СИРОВИНОЮ

Питання, що вивчаються в темі:

1. Поняття давальницької сировини та сутність операцій з нею.
2. Порядок обліку операцій з давальницькою сировиною.

Мета заняття – ознайомитись порядком здійснення операцій з давальницькою сировиною. Вивчити порядок проведення та оформлення розрахунків по операціям з давальницькою сировиною та навчитись відображати їх в бухгалтерському та податковому обліках.

Практична частина

Завдання 1. Нерезидент розраховується за надані послуги переробки давальницької сировини грошовими коштами

Іноземним замовником на підставі контракту передана для переробки українському виконавцю давальницька сировина, вартість якої 10000 дол. США, курс НБУ на дату оформлення — 25,30 грн за 1 дол. США. На дату відвантаження готової продукції курс НБУ — 25,35 грн за 1 дол. США, вартість послуг 2000 дол. США (курс НБУ на дату зарахування коштів 25,35 грн за 1 дол. США), собівартість послуг з виготовлення готової продукції 6500 грн, ввізне мито на сировину 5 %, ПДВ — 20, митні збори — 0,3 %.

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Здійснити розрахунки.

Завдання 2. Нерезидент розраховується за надані послуги переробки давальницької сировини грошовими коштами.

Замовником-нерезидентом на адресу виконавця-резидента відвантажена давальницька сировина, контрактна вартість якої складає 6000 доларів США.

На дату митного оформлення давальницької сировини курс НБУ — **25,4 грн/\$.**

Контрактна вартість послуг з переробки давальницької сировини — 900 доларів США.

На дату підписання акта виконаних послуг з переробки давальницької сировини курс НБУ склав **25,33 грн/\$.**

На дату надходження валюти за оплату послуг з переробки давальницької сировини курс НБУ склав **25,27 грн/\$.**

Фактична виробнича собівартість послуг з переробки давальницької сировини — 4650 грн.

За митне оформлення при ввезенні давальницької сировини і при вивезенні готової продукції сплачені митні збори — 100 грн.

Ввізне мито стягується за ставкою 15%.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- вказати первинні документи;
- здійснити необхідні розрахунки.

Завдання 3. Нерезидент розраховується сировиною за надані послуги переробки давальницької сировини.

Згідно з контрактом на територію України від іноземного замовника надійшла давальницька сировина, вартість якої 10 000 дол. США, курс НБУ на дату оформлення 25,30 грн за 1 дол. США.

20 % давальницької сировини замовник передав виконавцю в рахунок виконаних послуг з її переробки. При оформленні митної декларації на готову продукцію курс НБУ 25,35 грн за 1 дол. США, ввізне мито на сировину 10 %, ПДВ — 20%, митні збори — 0,3%. Собівартість послуг з переробки — 6000 грн.

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Здійснити розрахунки.

Завдання 4. Нерезидент розраховується сировиною за

надані послуги переробки давальницької сировини.

Під час ввезення давальницької сировини для переробки на митну територію України ввозиться і сировина в рахунок оплати послуг переробки.

22.03 від іноземної фірми (замовника) на адресу підприємства ПАТ «Зорі» (виконавця) надійшла:

- давальницька сировина для переробки і виготовлення готової продукції;
- сировина, в рахунок сплати послуг переробки давальницької сировини.

Контрактна вартість послуг з переробки давальницької сировини — 2600 доларів США

Фактична виробнича собівартість послуг з переробки давальницької сировини — 11800 грн.

Контрактна вартість давальницької сировини замовника, згідно укладеної угоди, 20000 доларів США.

На дату митного оформлення давальницької сировини курс НБУ — 25,42 грн/\$.

Під час митного оформлення ввезення давальницької сировини для переробки, підприємство сплатило митні збори у сумі 250 грн і видало простий вексель на суму ПДВ та мита (ввізне мито — 18%).

Під час митного оформлення ввезення сировини в рахунок оплати послуг за переробку давальницької сировини підприємство сплатило митні збори у сумі 200 грн і ввізне мито у сумі 1100 грн.

28.03. було підписано акт виконаних послуг з переробки давальницької сировини і відвантажена готова продукція.

Курс НБУ - 25,39 грн/\$.

Під час митного оформлення вивезення готової продукції ПАТ «Зорі» погасило простий вексель на суму ПДВ та ввізного мита і сплатило митний збір у сумі — 220 грн.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- вказати первинні документи;
- здійснити необхідні розрахунки.

Примітка. В бухгалтерському обліку проведені розрахунки замовником, за надані послуги з переробки давальницької сировини, сировиною належать до бартерної операції і в бухгалтерському обліку відображаються як немонетарна стаття. Сума оприбуткованої сировини за курсом НБУ на день оформлення ВМД,

дорівнює сумі наданих послуг замовнику (за тим самим курсом).

Заборгованість по немонетарних статтях не перераховується, у зв'язку зі зміною курсу НБУ

В бухгалтерському обліку заборгованість за немонетарними статтями відображається за курсом на дату її виникнення, а не за курсом, що діяв на момент її проведення. Тому в даному випадку використовується курс НБУ, що діяв на дату одержання сировини як оплату за послуги з переробки давальницької сировини, тобто на дату оформлення ВМД.

Завдання 5. Нерезидент розраховується готовою продукцією за надані послуги переробки давальницької сировини.

02.04 п.р. від іноземної фірми — замовника на адресу ПАТ «Зорі» (виконавця) надійшла давальницька сировина.

Контрактна вартість давальницької сировини, згідно укладеної угоди, 45000 доларів США.

На дату митного оформлення давальницької сировини курс НБУ — 25,20 грн/\$

Під час митного оформлення ввезення давальницької сировини для переробки, підприємство сплатило митні збори у сумі 280 грн і видало простий вексель на суму ПДВ та мита, (ввізне мито — 12%)

Контрактна вартість послуг з переробки давальницької сировини -6000 доларів США.

Фактична виробнича собівартість послуг з переробки давальницької сировини — 24000 грн.

24.04. було підписано акт виконаних послуг з переробки давальницької сировини і відвантажена готова продукція (за вирахуванням частини, яка залишається у виконавця в рахунок сплати послуг переробки).

Курс НБУ - 25,22 грн/\$.

Під час митного оформлення вивезення готової продукції ПАТ «Зорі» погасило простий вексель на суму ПДВ та ввізного мита і сплатило митний збір у сумі — 230 грн.

26.04. була оформлена МД на частину готової продукції, яка залишається у виконавця в рахунок сплати послуг переробки (без її вивезення за межі митної території України). Курс НБУ — 25,24 грн/\$.

Під час митного оформлення «ввезення» готової продукції

ПАТ «Зорі» сплатило:

- митні збори — 0,5%;
- ввізне мито — 10%.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- вказати первинні документи;
- здійснити необхідні розрахунки.

Завдання 6. Резидент розраховується за надані послуги переробки давальницької сировини грошовими коштами.

Український замовник за контрактом з іноземним виконавцем вивіз для переробки давальницьку сировину (не підакцизу) на суму 10 000USD. Курс Національного банку України на дату вивезення (митного оформлення) складав 25,50 грн за 1 дол. США. Оплата резидентом послуг з переробки давальницької сировини у сумі 2000USD проведена іноземною валютою після ввезення готової продукції. На дату ввезення готової продукції курс долара складав 25,50 грн за 1 дол., а на дату оплати послуг виконавця — 25,55 грн за 1 дол. Облікова вартість сировини 50 000 грн.

Примітка. При перерахуванні авансу нерезиденту за послуги з переробки у замовника України виникає податкове зобов'язання з розрахунку 20 % від контрактної вартості послуг.

Завдання 7. Резидент розраховується за надані послуги переробки давальницької сировини грошовими коштами.

Між ПАТ «Зорі» і підприємством-нерезидентом укладена угода на переробку давальницької сировини, відповідно до якої резидент є замовником, а нерезидент — виконавцем.

04.06 ПАТ «Зорі» відвантажує на адресу іноземного підприємства давальницьку сировину, облікова вартість якої 68000 грн.

На дату митного оформлення МД при вивезенні давальницької сировини курс НБУ склав 25,11 грн/\$.

За митне оформлення при вивезенні давальницької сировини сплачено митний збір у сумі 510 грн.

Вартість послуг з переробки давальницької сировини, відповідно до укладеної угоди, складає 3780 доларів США.

21.06. було підписано акт виконаних робіт і оформлена ввізна

МД на готову продукцію.

Курс НБУ - 25,15 грн/\$.

Під час оформлення МД на ввезення готової продукції від виконавця з переробки давальницької сировини сплачено митний збір у сумі — 450 грн.

24.06. ПАТ «Зорі» перерахувало іноземну валюту нерезиденту в рахунок оплати послуг за переробку давальницької сировини. Курс НБУ-25,10 грн/\$.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- вказати первинні документи;
- здійснити необхідні розрахунки

Завдання 8. Резидент розраховується сировиною за надані послуги переробки давальницької сировини.

Український замовник за контрактом з іноземним виконавцем вивіз для переробки давальницьку сировину (не підакцизну) на суму 20 000USD. Вартість послуг переробки давальницької сировини складає 2500USD. Розрахунки за ці послуги проведені сировиною. Курс НБУ на дату вивезення (митного оформлення) складав 25,50 грн. за 1 дол. США. На дату ввезення готової продукції курс долара не змінився. Облікова вартість давальницької сировини 100 000 грн. Облікова вартість сировини, що передана замовнику в погашення заборгованості за послуги, — 12 500 грн, митний збір — 0,3 %.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- вказати первинні документи;
- здійснити необхідні розрахунки

Завдання 9. Резидент розраховується сировиною за надані послуги переробки давальницької сировини.

Між ПАТ «Зорі» та іноземним підприємством-нерезидентом укладена угода на переробку давальницької сировини, відповідно до якої резидент — замовник, а нерезидент — виконавець.

Вартість послуг з переробки давальницької сировини, відповідно до укладеної угоди, складає 5680 доларів США.

12.08. ПАТ «Зорі» відвантажує на адресу іноземного підприємства:

- давальницьку сировину, для виготовлення готової продукції, облікова вартість якої 85000 грн;
- сировину, в рахунок оплати послуг з переробки давальницької сировини, на суму 5680\$. Фактична вартість сировини — 22890 грн.

На дату митного оформлення МД на вивезення давальницької сировини і сировини в рахунок оплати послуг, курс НБУ склав 25,11 грн/\$.

За митне оформлення при вивезенні давальницької сировини і сировини в рахунок оплати послуг, сплачені митні збори в сумі 220 грн.

27.08. було підписано акт виконаних робіт і оформлена МД на готову продукцію, виготовлену з давальницької сировини.

Курс НБУ-25,16 грн/\$.

Під час ввезення готової продукції сплачено митний збір у сумі 150 грн.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- вказати первинні документи;
- здійснити необхідні розрахунки.

Завдання 10. Резидент розраховується готовою продукцією за надані послуги переробки давальницької сировини.

Український замовник за контрактом з іноземним виконавцем вивіз для переробки давальницьку сировину (не підакцизну) на суму 10000 дол. США. Курс Національного банку України на дату вивезення (митного оформлення) складав 25,50 грн за 1 дол. Оплата резидентом послуг з переробки давальницької сировини — у сумі 2000 дол. США готової продукції. Собівартість готової продукції 8000 грн, курс НБУ при експорті не змінився. Митний збір — 0,3 % контрактної вартості. Облікова вартість давальницької сировини — 40 000 грн.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- вказати первинні документи;
- здійснити необхідні розрахунки

2. ПИТАННЯ ДО ЗАЛКУ

1. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності. Основні принципи зовнішньоекономічної діяльності.
2. Основні види зовнішньоекономічних операцій.
3. Торгово-посередницькі операції в зовнішньоекономічній діяльності.
4. Методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
5. Підготовка до укладання зовнішньоекономічного контракту.
6. Структура зовнішньоекономічного договору (контракту).
Правила ІНКОТЕРМС.
7. Види зовнішньоекономічних контрактів.
8. Особливості умов зовнішньоекономічного договору (контракту): транспортні умови зовнішньоекономічних угод.
9. Особливості умов зовнішньоекономічного договору (контракту): ціна і загальна сума контракту, знижки на ціни.
10. Поняття валютних цінностей та операцій з ними.
11. Рахунки в банках в іноземній валюті: види, порядок відкриття. Валютні рахунки резидентів в іноземних банках.
12. Рахунки в банках в іноземній валюті: види, порядок відкриття. Рахунки в банках України для юридичних осіб-нерезидентів.
13. Балансова вартість іноземної валюти, порядок її визначення.
14. Курсові різниці: поняття, порядок визначення та відображення в обліку.
15. Облік операцій з купівлі іноземної валюти.
16. Облік операцій з продажу іноземної валюти.
17. Форми міжнародних розрахунків та їх облік.
18. Кредитні операції та відображення їх в обліку. Порядок отримання кредитів від резидентів.
19. Кредитні операції та відображення їх в обліку. Порядок отримання кредитів від нерезидентів.
20. Види кредитів та відображення їх в обліку.
21. Митне оформлення зовнішньоекономічних операцій.
Характеристика митних режимів.
22. Митне оформлення зовнішньоекономічних операцій.
Класифікація мита.
23. Загальні засади здійснення імпорتنих операцій.

Бухгалтерський облік імпорتنих операцій.

24. Облік податку на прибуток підприємств при здійсненні імпорتنих операцій. Визначення первісної вартості товарів при здійсненні часткових поставок та оплати при їх імпорті.

25. Порядок нарахування та сплати ПДВ при імпорті товарів.

26. Порядок нарахування та сплати ПДВ при імпорті робіт, послуг.

27. Загальні засади здійснення експортних операцій. Бухгалтерський облік.

28. Облік податку на прибуток підприємств при здійсненні експортних операцій.

29. Порядок нарахування та сплати ПДВ, акцизного податку при експорті товарів.

30. Порядок нарахування та сплати ПДВ при експорті робіт, послуг.

31. Об'єкти, суб'єкти, види лізингу при здійсненні ЗЕД. Порядок проведення розрахунків по лізинговим операціям.

32. Порядок проведення розрахунків по лізинговим операціям. Оформлення лізингових операцій.

33. Бухгалтерський облік фінансового лізингу у резидента-лізингоодержувача (орендаря).

34. Податковий облік фінансового лізингу у резидента-лізингоодержувача (орендаря).

35. Бухгалтерський облік фінансового лізингу у резидента-лізингодавця (орендодавця).

36. Податковий облік фінансового лізингу у резидента-лізингодавця (орендодавця).

37. Бухгалтерський облік оперативного лізингу. Відмінність податкового обліку операцій з оперативного лізингу від фінансового лізингу.

38. Поняття давальницької сировини та сутність операцій з нею. Переробка давальницької сировини на митній території України.

39. Бухгалтерський облік операцій з переробки давальницької сировини на митній території України.

40. Податковий облік переробки давальницької сировини на митній території України.

41. Податковий облік переробки давальницької сировини українського замовника за межами митної території України.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Кодекс України «Про адміністративні порушення» від 07.12.1984 р. № 8073-Х із змінами та доповненнями [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

2. Закон України від 16.04.1991 № 959-ХІІ «Про зовнішньоекономічну діяльність» [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>

3. Закон України від 21.06.2018 № 2473-VIII «Про валюту і валютні операції» [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>

5. Закон України від 19.03.1996 року N 93/96-ВР «Про режим іноземного інвестування» [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80>

6. Закон України від 16.12.97 р. № 723/97-ВР N 93/96-ВР «Про фінансовий лізинг» [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/723/97-%D0%B2%D1%80>

7. Закон України від 23.12.1998 N 351-ХІУ «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності» [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/351-14>

8. Закон України від 16.11.2018 N 996-ХІV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

9. Закон України «Про платіжні системи і переказ коштів в Україні» від 05.04.2001 р. № 2346-ХІУ [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>

10. Закон України «Про Митний тариф України» від 19 вересня 2013 року № 584-УІІ [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/584-18>

11. Закон України «Про обіг векселів в Україні» № 2374 від 05.04.01 р. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2374-14>

12. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-УІ, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

13. Податковий кодекс України № 2755 - VI. від 02.12.2010 р.

[Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

14. Постанова КМУ і НБУ № 444 від 21.06.95 р. «Про типові платіжні умови зовнішньоекономічних договорів (контрактів) і типові форми захисних застережень до зовнішньоекономічних договорів (контрактів), які передбачають розрахунки в іноземній валюті» [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/444-95-%D0%BF>

15. Постанова КМУ від 30 січня 1997 р. N 112 «Про затвердження Положення про порядок державної реєстрації договорів (контрактів) про спільну інвестиційну діяльність за участю іноземного інвестора» [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/112-97-%D0%BF>

16. Постанова КМУ № 756 від 29.04.99 р. «Про деякі питання регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у сфері ЗЕД» [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/756-99-%D0%BF>

18. Постанова КМУ від 13.02.2019 р. N 104-2019-п «Про затвердження Порядку видачі висновку щодо продовження граничних строків розрахунків за окремими операціями з експорту та імпорту товарів, установлених Національним банком» [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/104-2019-%D0%BF>

21. Постанова КМУ від 02.02.2011 р. N 98 «Про суми та склад витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, що направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, які повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів» [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/98-2011-%D0%BF>

22. Постанова КМУ № 555 від 20 червня 2012 р. «Деякі питання державної реєстрації іноземних інвестицій» [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/555-2012-%D0%BF>

24. Постанова Правління НБУ від 04.02.1998 р. № 34 «Про затвердження Класифікатора іноземних валют» [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0521500-98>

26. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу,

зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом МФУ від 30.11.99 р. №291

27. Інструкція по застосуванню Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом МФУ від 30.11.99 р. № 291

28. Наказ Міністерства економіки № 201 від 06.09.2001 р. «Про затвердження Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів)» [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0833-01>

29. Постанова Правління Національного банку України від 12.11.2003 р. № 492 «Інструкція про порядок відкриття, використання та закриття рахунків в національній іноземній валюті» [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03>

30. Постанова Правління НБУ від 03.12.2003 р. № 516 «Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами» [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1256-03>

31. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс] Режим доступу:

http://vobu.ua/ukr/documents/accounting/item/natsionalni-polozhennya-standarti-bukhgalterskogo-obliku?app_id=24

32. Постанова правління НБУ від 02.01.2019 № 5 «Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті» [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005500-19>

34. Постанова Правління НБУ від 05.11.2014 р. № 705 «Про здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів» [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0705500-14>

36. Постанова Правління НБУ від 10.08.2005 р. № 280 «Про врегулювання питань іноземного інвестування в Україну» [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0947-05>